

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2009 r.

w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących

Na podstawie art. 111 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zwolnienia na czas określony niektórych grup podatników i niektórych czynności z obowiązku prowadzenia ewidencji obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwanego dalej "ewidencjonowaniem" oraz warunki korzystania ze zwolnienia.

§ 2. Zwalnia się z obowiązku ewidencjonowania do dnia 31 grudnia 2010 r. - sprzedaż w zakresie czynności wymienionych w załączniku do rozporządzenia.

§ 3. 1. Zwalnia się z obowiązku ewidencjonowania do dnia 31 grudnia 2010 r. również:

- 1) podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług wymienionych w poz. 1-33 załącznika do rozporządzenia, jeżeli w poprzednim roku podatkowym udział obrotów z tytułu tej sprzedaży w obrotach ogółem podatnika z działalności określonej w art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, zwanej dalej „ustawą”, był wyższy niż 70 %;
- 2) podatników opłacających zryczałtowany podatek dochodowy w formie karty podatkowej w zakresie działalności wymienionej:
 - a) w części I w lp. 1, 10, 12, 26, 31-34, 40-45, 47-50, 54, 58, 65, 74, 77, 78, 84, 92-95, w części V w lp. 3, 4 - usługi w zakresie transportu osób na rzece Dunajec przez flisaków pienińskich, w części VII w lp. 1 i 2, w części X i XI załącznika nr 3 do ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, z późn. zm.³⁾), wykonywanej bez zatrudniania pracowników, z wyjątkiem małżonka,

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 113, Nr 90, poz. 756, Nr 143, poz. 1199 i Nr 179, poz. 1484, z 2006 r. Nr 143, poz. 1028 i 1029, z 2007 r. Nr 168, poz. 1187 i Nr 192, poz. 1382, z 2008 r. Nr 74, poz. 444, Nr 130, poz. 826, Nr 141, poz. 888 i Nr 209, poz. 1320 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 116, poz. 979, Nr 195, poz. 1504 i Nr 201, poz. 1540.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 104, poz. 1104 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 125, poz. 1363 i 1369 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 141, poz. 1183, Nr 169, poz. 1384, Nr 172, poz. 1412 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302 i Nr 202, poz. 1958, z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 i Nr 263, poz. 2619, z 2005 r. Nr 143, poz. 1199, Nr

b) w części I w lp. 2, 7, 28, 35-39, 60-64, 79 i w części VIII załącznika nr 3 do ustawy, o której mowa w lit. a

- jeżeli wcześniej nie powstał wobec nich obowiązek ewidencjonowania;

- 3) podatników, u których kwota obrotu z działalności, o której mowa w art. 111 ust. 1 ustawy, nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym kwoty 40.000 zł i jeżeli wcześniej nie powstał wobec nich obowiązek ewidencjonowania, z zastrzeżeniem ust. 4;
- 4) podatników rozpoczynających po dniu 31 grudnia 2009 r. sprzedaż, o której mowa w poz. 1-33 załącznika do rozporządzenia, w przypadkach gdy przewidywany przez podatnika udział obrotów z tytułu tej sprzedaży w obrotach ogółem podatnika z działalności określonej w art. 111 ust. 1 ustawy planowanych do zrealizowania do końca 2010 r. - będzie wyższy niż 70 %.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 4, traci moc po upływie dwóch miesięcy:

1) licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po sześciomiesięcznym okresie prowadzenia sprzedaży w 2010 r., jeżeli w okresie tym udział obrotów ze sprzedaży zwolnionej z obowiązku ewidencjonowania wymienionej w poz. 1-33 załącznika do rozporządzenia, w obrotach ogółem podatnika, z działalności określonej w art. 111 ust. 1 ustawy był równy albo niższy niż 70% - w przypadku podatników kontynuujących działalność lub rozpoczynających działalność w pierwszym półroczu 2010 r.,

2) licząc od dnia 31 grudnia 2010 r. – w przypadku podatników rozpoczynających działalność w drugim półroczu 2010 r., u których udział obrotów ze sprzedaży zwolnionej z obowiązku ewidencjonowania wymienionej w poz. 1-33 załącznika do rozporządzenia, w obrotach ogółem podatnika, z działalności określonej w art. 111 ust. 1 ustawy będzie do końca 2010 r. równy albo niższy niż 70%

- z zastrzeżeniem ust. 6.

3. Podatnicy, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w przypadku:

- 1) zrzeczenia się zastosowania opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym w formie karty podatkowej albo utraty prawa do rozliczania podatku dochodowego w tej formie, lub
 - 2) niedotrzymania warunku zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a
- tracą prawo do zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania po upływie dwóch miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiły te zdarzenia, nie wcześniej jednak niż z chwilą przekroczenia w 2010 r. kwoty obrotów w wysokości 40.000 zł - z działalności, o której mowa w art. 111 ust. 1 ustawy.

4. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, traci moc po upływie dwóch miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło w trakcie 2010 r. przekroczenie kwoty obrotów w wysokości 40.000 zł, z działalności, o której mowa w art. 111 ust. 1 ustawy.

5. Zwalnia się z obowiązku ewidencjonowania do dnia 31 grudnia 2010 r. również podatników rozpoczynających sprzedaż w 2010 r., z tym że w przypadku przekroczenia kwoty obrotów w wysokości 20.000 zł, z działalności, o której mowa w art. 111 ust. 1 ustawy, zwolnienie obowiązuje do dnia przekroczenia tej kwoty.

6. Zwolnień, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do:

- 1) podatników, którzy przed dniem 1 stycznia 2010 r. utracili prawo do zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia;
- 2) podatników, w odniesieniu do których przepisy obowiązujące przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przewidywały powstanie obowiązku ewidencjonowania oraz określały termin rozpoczęcia ewidencjonowania po dniu 31 grudnia 2009 r., w związku z zaistniałymi do dnia 31 grudnia 2009 r. okolicznościami powodującymi utratę prawa do

zwolnienia, innymi niż wyznaczony przepisami określony termin obowiązywania zwolnienia do dnia 31 grudnia 2009 r.

§ 4. 1. Zwolnień z obowiązku ewidencjonowania, o których mowa w § 2 i 3, nie stosuje się bez względu na wysokość osiągniętych obrotów:

- 1) do podatników prowadzących działalność w zakresie sprzedaży gazu płynnego;
- 2) przy świadczeniu usług przewozów regularnych i nieregularnych pasażerskich w samochodowej komunikacji, z wyjątkiem przewozów, o których mowa w poz. 6 i 7 załącznika do rozporządzenia;
- 3) przy świadczeniu usług przewozu osób i ładunków taksówkami;
- 4) przy dostawie: silników spalinowych tłokowych, wewnętrznego spalania, typu stosowanego w pojazdach mechanicznych (PKWiU 34.10.1), nadwozi do pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep (PKWiU 34.2), części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych i ich silników (PKWiU 34.3);
- 5) przy dostawie:
 - a) sprzętu radiowego, telewizyjnego i telekomunikacyjnego, z wyłączeniem lamp elektronowych i innych elementów elektronicznych oraz części do aparatów i urządzeń do operowania dźwiękiem i obrazem, anten, (ex PKWiU 32),
 - b) sprzętu fotograficznego, z wyłączeniem części i akcesoriów do sprzętu i wyposażenia fotograficznego, (ex PKWiU 33.40.3);
- 6) przy dostawie wyrobów z metali szlachetnych lub z udziałem tych metali, których sprzedaż nie może korzystać ze zwolnienia od podatku, o którym mowa w art. 113 ust. 1 i 9 ustawy;
- 7) przy dostawie nagranych, z zapisanymi danymi lub zapisanymi pakietami oprogramowania komputerowego (w tym również sprzedawanymi łącznie z licencją na użytkowanie): płyt CD, DVD, kaset magnetofonowych, taśm magnetycznych (w tym kaset wideo), dyskietek, kart pamięci, kartridży;
- 8) przy dostawie wyrobów przeznaczonych do użycia, oferowanych na sprzedaż lub używanych jako paliwa silnikowe albo jako dodatki lub domieszki do paliw silnikowych, bez względu na symbol PKWiU;
- 9) przy dostawie wyrobów tytoniowych (PKWiU 16.00), napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2% oraz napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%, bez względu na symbol PKWiU, z wyjątkiem dostaw towarów, o których mowa w poz. 43 załącznika do rozporządzenia.

2. Przepis ust. 1 pkt 4 - 7 nie ma zastosowania do zwolnień wynikających z poz. 34 załącznika do rozporządzenia z wyjątkiem sytuacji, w których ma zastosowanie § 3 ust. 6, lub podatnik utracił albo utraci prawo do zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania zgodnie z przepisami rozporządzenia również z innego tytułu.

§ 5. Podatnicy, o których mowa w art. 111 ust. 5 ustawy, osiągnięty obrót ewidencjonują jako obrót zwolniony od podatku od towarów i usług.

§ 6. 1. W terminach wynikających z § 2, § 3 ust. 2-6 oraz § 4 podatnicy są obowiązani rozpocząć ewidencjonowanie przy zastosowaniu co najmniej 1/5 (w zaokrągleniu w górę do liczb całkowitych) liczby kas rejestrujących, która zgodnie z art. 111 ust. 4 ustawy została zgłoszona przez podatnika do właściwego naczelnika urzędu skarbowego do ewidencjonowania we wszystkich miejscach prowadzenia sprzedaży, na dzień rozpoczęcia ewidencjonowania. Od pierwszego dnia każdego następnego miesiąca podatnicy są obowiązani zastosować do ewidencjonowania kolejne kasy rejestrujące, w liczbie nie mniejszej niż liczba kas rejestrujących

przypadająca do ewidencjonowania w pierwszym miesiącu ewidencjonowania wynikająca z dokonanego przez podatnika zgłoszenia.

2. Rozpoczęcie ewidencjonowania na zasadach określonych w ust. 1 przedłuża odpowiednio okres zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania w części dotyczącej obrotów realizowanych na stanowiskach kasowych, na których ewidencjonowanie powinno być prowadzone w kolejnych miesiącach.

§ 7. Do podatników, o których mowa w § 3 ust. 6, stosuje się terminy rozpoczęcia ewidencjonowania określone w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. Nr 228, poz. 1510).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.⁴⁾

MINISTER FINANSÓW

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. Nr 228, poz. 1510).

CZYNNOŚCI ZWOLNIONE Z OBOWIĄZKU EWIDENCJONOWANIA

Poz.	Symbol PKWiU ¹⁾	Nazwa towaru, usługi (czynności)
1	2	3
I. Sprzedaż towarów lub świadczenie usług		
1	ex 01.4	Usługi związane z rolnictwem oraz chowem i hodowlą zwierząt, z wyjątkiem usług weterynaryjnych, z wyłączeniem: 1) usług wypożyczania sprzętu rolniczego i ogrodniczego bez obsługi; 2) usług ślusarskich i kowalskich
2	40	Energia elektryczna, gaz, para wodna i gorąca woda
3	41	Woda zgromadzona w zbiornikach i woda oczyszczona, usługi w zakresie rozprowadzania wody
4	55.23.11	Usługi świadczone przez obozowiska dla dzieci
5	ex 55.23.15	Usługi krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane (z wyłączeniem usług hotelarskich i turystycznych) – których świadczenie przez podatnika w całym zakresie dokumentowane jest fakturą
6	ex 60.21.2	Przewozy miejskie rozkładowe pasażerskie, inne niż kolejowe, za które pobierane są ceny urzędowe ustalone przez gminę (Radę m.st. Warszawy) lub związek komunalny
7	ex 60.21.42	Przewozy rozkładowe pasażerskie pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane, za które pobierane są ceny urzędowe w wysokości ustalonej przez gminę (Radę m.st. Warszawy) lub związek komunalny
8	60.23.13	Przewozy pasażerskie z wykorzystaniem ludzkiej lub zwierzęcej siły pociągowej
9	ex 63.12.14	Usługi magazynowania i przechowywania towarów pozostałe - wyłącznie przechowywanie i dozór mienia – których świadczenie przez podatnika w całym zakresie dokumentowane jest fakturą

10	ex 63.21.10-00.10	Usługi przechowalni bagażu na dworcach kolejowych – wyłącznie świadczone przy użyciu urządzeń służących do automatycznej obsługi, które również w systemie bezobsługowym przyjmują należność
11	ex 63.21.21-00.10	Usługi przechowalni bagażu na dworcach autobusowych – wyłącznie świadczone przy użyciu urządzeń służących do automatycznej obsługi, które w systemie bezobsługowym przyjmują należność
12	ex 64.1	Usługi pocztowe i kurierskie, z wyłączeniem usług w zakresie przygotowania oraz dostawy towarów na zamówienie
13	64.2	Usługi telekomunikacyjne
14	65 - 67	Usługi pośrednictwa finansowego
15	ex 70.2	Usługi w zakresie wynajmowania nieruchomości na własny rachunek – których świadczenie przez podatnika w całym zakresie dokumentowane jest fakturą
16	ex 70.3	Usługi obsługi nieruchomości świadczone na zlecenie – których świadczenie przez podatnika w całym zakresie dokumentowane jest fakturą
17	74.1	Usługi prawnicze, rachunkowo-księgowe, badania rynków i opinii publicznej, doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
18	ex 74.2	Usługi architektoniczne i inżynierskie - wyłącznie usługi rzeczoznawstwa – których świadczenie przez podatnika w całym zakresie dokumentowane jest fakturą
19	ex 74.5	Usługi rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu – których świadczenie przez podatnika w całym zakresie dokumentowane jest fakturą
20	ex 74.6	Usługi detektywistyczne i ochroniarskie – których świadczenie przez podatnika w całym zakresie dokumentowane jest fakturą
21	74.7	Usługi sprzątnięcia i czyszczenia obiektów
22	ex 74.83	Usługi sekretarskie i tłumaczenia, z wyłączeniem usług drukarskich i powielaczowych
23	ex 74.84	Usługi komercyjne pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane, z wyłączeniem usług związanych z organizacją wystaw i targów –

		których świadczenie przez podatnika w całym zakresie dokumentowane jest fakturą
24	75	Usługi w zakresie administracji publicznej, obrony narodowej, obowiązkowych ubezpieczeń społecznych
25	80	Usługi w zakresie edukacji
26	85	Usługi w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej
27	90.0	Usługi w zakresie gospodarki ściekami oraz wywozu i unieszkodliwiania odpadów, usługi sanitarne i pokrewne
28	91	Usługi świadczone przez organizacje członkowskie, gdzie indziej niesklasyfikowane
29	ex 92	Usługi związane z rekreacją, kulturą i sportem, z wyłączeniem usług związanych z filmami i taśmami wideo oraz wyświetlaniem filmów na innych nośnikach
30	93.03	Usługi pogrzebowe i pokrewne
31	ex 93.05	Usługi pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane, wyłącznie w zakresie usług schronisk dla zwierząt
32	95	Usługi świadczone w gospodarstwach domowych
33	99	Usługi świadczone przez organizacje i zespoły eksterytorialne
II. Sprzedaż dotycząca szczególnych czynności		
34		Dostawa towarów i świadczenie usług przez podatnika na rzecz jego pracowników oraz przez spółdzielnie mieszkaniowe na rzecz członków lub innych osób, którym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub które są właścicielami lokali położonych w budynkach administrowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, jak również przez wspólnoty mieszkaniowe na rzecz właścicieli lokali ²⁾
35		Świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, o ile łącznie zostaną spełnione następujące warunki: ²⁾ 1) każde świadczenie usługi dokonane przez podatnika jest dokumentowane fakturą, w której zawarte są w szczególności dane identyfikujące odbiorcę; 2) liczba wszystkich dokonanych operacji świadczenia usług, o których mowa w pkt 1, w 2009 r. nie przekroczyła 50, przy czym liczba odbiorców tych usług w tym okresie była mniejsza niż 20 ³⁾

36		Dostawa nieruchomości
37		Dostawa towarów w systemie wysyłkowym (pocztą lub przesyłkami kurierskimi), z wyjątkiem dostawy paliw płynnych, gazowych oraz dostaw towarów wymienionych w § 4 rozporządzenia, za które zapłata w całości następuje za pośrednictwem poczty lub banku (na rachunek bankowy podatnika) lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, pod warunkiem że z ewidencji i dowodów dokumentujących transakcję jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie dostawy zapłata dotyczyła ^{2),4)}
38		Świadczenie usług, za które zapłata w całości następuje za pośrednictwem poczty lub banku (na rachunek bankowy podatnika) lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, pod warunkiem że z ewidencji i dowodów dokumentujących transakcję jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie transakcji zapłata dotyczyła ²⁾
39		Dzierżawa gruntów oraz oddanie gruntów w użytkowanie wieczyste
40		Dostawa produktów (rzeczy) - dokonywana przy użyciu urządzeń służących do automatycznej sprzedaży, które w systemie bezobsługowym przyjmują należność i wydają towar, z wyjątkiem sprzedaży paliw płynnych i gazowych oraz dostawy towarów wymienionych w § 4 rozporządzenia ²⁾
41		Usługi świadczone przy użyciu urządzeń, w tym wydających bilety, obsługiwanych przez klienta, które również w systemie bezobsługowym przyjmują należność: ²⁾ 1) w bilonie lub banknotach, lub 2) innej formie (bezgotówkowej), jeżeli z ewidencji i dowodów dokumentujących transakcję jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie transakcji zapłata dotyczyła
42		Przyjmowanie przez rewizorów, w przypadku braku odpowiedniego dokumentu przewozu albo dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, należności związanych z wykonywaniem usług przewozu osób i opłaty dodatkowej, a w przypadku transportu kolejowego - również przez drużyny konduktorskie
43		Sprzedaż biletów komunikacji lotniczej oraz posiłków i towarów na pokładach samolotów
44		Sprzedaż biletów i rezerwacja miejsc przy przewozach rozkładowych pasażerskich, za które zapłata w całości następuje

		za pośrednictwem poczty lub banku (na rachunek bankowy podatnika) lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, pod warunkiem że z ewidencji dowodów dokumentujących transakcję jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie transakcji zapłata dotyczyła ²⁾
45		Czynności wymienione w art. 7 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 oraz art. 8 ust. 2 ustawy
46		Usługi stołówek w placówkach wymienionych w art. 43 ust. 9 ustawy, prowadzonych przez te placówki, udostępnianych wyłącznie dla uczniów, studentów i innych podopiecznych oraz nauczycieli i personelu
47		Dostawa towarów i świadczenie usług, do których ma zastosowanie zwolnienie od podatku wymienione w art. 43 ust. 1 pkt 15 ustawy

Objaśnienia: ex - dotyczy wyłącznie danej usługi z danego grupowania.

- 1) Zastosowana symbolika PKWiU odpowiada Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 1997 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) - Dz. U. Nr 42, poz. 264, z późn. zm. - w brzmieniu obowiązującym na dzień wejścia w życie ustawy.
- 2) Nie dotyczy podatników, którzy rozpoczęli ewidencjonowanie tych usług (sprzedaży towarów) przed dniem 1 stycznia 2010 r.
- 3) Dotyczy również podatników rozpoczynających w 2010 r. wykonywanie sprzedaży, jeżeli do końca 2010 r. podatnik spełni warunki, o których mowa w poz. 35 załącznika, z tym że w przypadku podatników rozpoczynających wykonywanie czynności w drugiej połowie 2010 r., jeżeli liczba operacji świadczenia tych usług do końca roku nie przekroczy odpowiednio 25, a liczba odbiorców tych usług - 10.
- 4) W zakresie sprzedaży wysyłkowej towarów korzystanie ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania możliwe jest tylko przez podatników, którzy niezależnie od innych wymogów dotyczących zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania prowadzą szczegółową ewidencję dowodów zapłaty, na podstawie której można ustalić również dane (w tym adres) osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej lub rolnika ryczałtowego, na rzecz których dokonano wysyłki towarów.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 111 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, mając na uwadze interes publiczny, w szczególności sytuację budżetu państwa, może zwolnić, na czas określony, niektóre grupy podatników oraz niektóre czynności z obowiązku ewidencjonowania przy zastosowaniu kas rejestrujących. Przy wydawaniu rozporządzenia Minister Finansów uwzględni kryteria określone w ustawie.

Obecnie zakres zwolnień od ewidencji przy zastosowaniu kas został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. Nr 228, poz. 1510). Zgodnie z tym rozporządzeniem zwolnienia te co do zasady przestają obowiązywać z dniem 1 stycznia 2010 r. Brak nowego aktu przed dniem 1 stycznia 2010 r. oznaczałoby, iż już od 1 stycznia 2010 r. wszystkie podmioty korzystające dotychczas ze zwolnień od ewidencjonowania w tej formie musiałyby posiadać kasy i prowadzić taką ewidencję.

Uwarunkowania techniczno-organizacyjne wykonywania niektórych czynności, koszty budżetowe związane z obejmowaniem kolejnych grup podatników (będące wynikiem współfinansowania przez budżet zakupu kas przez podatników), a także specyfika niektórych świadczeń, uzasadnia jednak w niektórych przypadkach kontynuowanie stosowanych obecnie zwolnień jeszcze przez pewien czas.

Co do zasady, projekt przedmiotowego rozporządzenia nawiązuje pod względem zakresu zastosowanych zwolnień od ewidencjonowania, do uregulowań, jakie obowiązywały w 2009 r.

Mając na uwadze obok kosztów budżetowych związanych ze współfinansowaniem zakupu kas przez podatników, możliwości techniczne niektórych grup podatników, w projekcie rozporządzenia zachowane zostaje do dnia 31 grudnia 2010 r. dotychczasowe zwolnienie od obowiązku ewidencji przy zastosowaniu kas dla podatników o bardzo małych obrotach (40.000 zł). Określenie takiego progu obrotów dla korzystania ze zwolnienia od prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas umożliwi jednocześnie kontrolę prawidłowości rozliczeń podatku po przekroczeniu tego progu, a następnie progu obrotów do stosowania zwolnień podmiotowych od podatku. Ze zwolnień, co do zasady, nie będą mogli korzystać podatnicy, u których wielkość obrotów z tytułu działalności, o której mowa w art. 111 ust. 1 ustawy przekroczyła w okresie rocznym kwotę 40 000 zł. Zachowane również zostaje dotychczasowe kryterium stosowania zwolnienia dla podatników rozpoczynających działalność. Podatnicy ci po przekroczeniu obrotu w wysokości 20 000 zł z działalności określonej w art. 111 ust. 1 ustawy tracą prawo do korzystania ze zwolnienia.

Z tych samych względów (budżetowych, a także techniczno-organizacyjnych), do dnia 31 grudnia 2010 r. utrzymuje się stosowane obecnie zwolnienie dla niektórych grup podatników, rozliczających się w podatku dochodowym w formie karty podatkowej.

Utrzymuje się zwolnienie podmiotowe dla podatników, u których udział wartości sprzedaży towarów i świadczonych usług wymienionych w załączniku do rozporządzenia, objętych omawianym zwolnieniem, w ogólnych obrotach podatnika z tytułu działalności wymienionej w art. 111 ust. 1 ustawy był większy niż 70%. Zdecydowana przewaga u podatnika czynności, które co do zasady i tak byłyby przedmiotowo zwolnione od ewidencji przy zastosowaniu kas, uzasadnia zwolnienie tych podatników jeszcze przez pewien czas od stosowania tej ewidencji. Zakończenie tego zwolnienia wiązałoby się z określonymi kosztami budżetowymi (dofinansowanie zakupu kas), a jednocześnie urządzenia te byłyby u takiego podatnika wykorzystywane w niewielkim zakresie. W obecnej sytuacji budżetowej nie jest to wskazane.

Ze względów techniczno-organizacyjnych projekt rozporządzenia zakłada także utrzymanie zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania przy dostawie towarów i świadczeniu niektórych usług

w formie bezobsługowej przy zastosowaniu automatów przyjmujących należność za ich wykonanie (z wyjątkiem np. sprzedaży paliw płynnych i gazowych).

Podobnie jak w poprzednich rozporządzeniach w sprawie kas rejestrujących, wprowadzane w projekcie rozporządzenia zwolnienia nie dotyczą tych podatników, u których już wcześniej wystąpił obowiązek ewidencjonowania np. tych których obroty w 2009 r. przekroczyły 40 000 zł lub 20 000 zł.

Utrzymana zostaje również zasada wyłączenia ze zwolnienia od ewidencjonowania przy zastosowaniu kas rejestrujących bez względu na osiągniętą wysokość obrotu podatników:

- kontynuujących po dniu 31 grudnia 2009 r. działalność, o której mowa w art. 111 ust. 1 ustawy, którzy byli zobowiązani do ewidencjonowania przed tą datą,
- prowadzących działalność w zakresie sprzedaży gazu płynnego.

W rozporządzeniu zakłada się utrzymanie do 31 grudnia 2010 r. szeregu zwolnień przedmiotowych od stosowania kas, określonych w załączniku do rozporządzenia. Wynika to z jednej strony z możliwości budżetowych państwa w zakresie dofinansowania zakupu kas w roku 2010, a z drugiej strony z faktu, że co do zasady w większości są to czynności objęte albo pełnym fakturowaniem np. dostawy energii, wody, albo inną szczegółową ewidencją np. repertorium przy usługach notarialnych. Inne zaś pociągnęłyby za sobą duże skutki budżetowe związane z dofinansowaniem (usługi prawnicze, medyczne), co w warunkach budżetowych roku 2010 nie jest wskazane.

W celu przeciwdziałania nadużyciom, w rozporządzeniu przewiduje się (jak dotychczas), że bez względu na wysokość obrotów ewidencji przy zastosowaniu kas podlegają czynności: w zakresie świadczenia usług przewozów osób i ładunków taksówkami, w zakresie pasażerskich przewozów regularnych i nieregularnych, gdzie nie stosuje się cen urzędowych za przejazd oraz przy dostawie zespołów, podzespołów i części zamiennych do samochodów, dostaw elektronicznego sprzętu powszechnego użytku oraz sprzętu fotograficznego, sprzedaży wyrobów z metali szlachetnych lub z udziałem tych metali, płyt CD i DVD oraz niektórych innych nagranych nośników informatycznych (w tym zawierających oprogramowanie komputerowe), a także sprzedaży wszelkiego rodzaju paliw płynnych oraz wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych.

W regulacjach zawartych w § 3 ust. 6 oraz § 7 wskazano, że zwolnień podmiotowych i podmiotowo-przedmiotowych wymienionych w § 3 ust. 1 nie stosuje się do podmiotów, które wcześniej straciły prawo do zwolnień i powinny posiadać kasy a ponadto sankcjonuje się zasadę, iż w dalszym ciągu obowiązujące są terminy rozpoczęcia ewidencjonowania wynikające z przepisów obowiązujących przed wejściem w życie przedmiotowego rozporządzenia. Przykładowo podatek, który np. 15 listopada 2009 r. przekroczył obroty w wysokości 40 000 zł jest zobowiązany (i pozostanie w świetle przepisu § 3 ust. 6 rozporządzenia) do rozpoczęcia ewidencjonowania po upływie 2 miesięcy licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to przekroczenie. Tym samym będzie on zobowiązany do rozpoczęcia ewidencjonowania od lutego 2010 r. Analogiczne zasady były wprowadzane przy poprzednich rozporządzeniach (zobacz § 3 ust. 6 obowiązującego rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2008 r.).

Wejście w życie przepisów rozporządzenia nie stoi w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawa.

Ocena skutków regulacji.

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Zakresem oddziaływania powyższej regulacji objęte są podmioty dokonujące sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych. W pewnym sensie podmiotami zainteresowanymi zakresem zwolnień od ewidencji kasowej są klienci - nabywcy dóbr i usług, którzy otrzymają paragon drukowany przez kasę zawierający podstawowe dane o transakcji oraz uwzględnionych w nim naliczeniach podatku od towarów i usług.

2. Wpływ aktu prawnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Utrzymanie co do zasady na 2010 r. zakresu zwolnień od ewidencjonowania jaki miał zastosowanie w 2009 r. powoduje, iż rozstrzygnięcia zawarte w tym rozporządzeniu nie będą miały wpływu wywołującego zwiększone zapotrzebowanie podatników (użytkowników kas) na nowe urządzenia, z których nabyciem związane jest dokonywanie odliczeń lub zwrotów wydatkowanych na zakup kas. Wprowadzenie w życie tej regulacji nie będzie związane z powstaniem nowych tytułów finansowania nakładów przez budżet państwa w tym zakresie.

3. Wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

Charakter proponowanych zmian opiera się na założeniu utrzymania jeszcze przez rok obecnie stosowanego zakresu zwolnień od ewidencji kasowej, co skutkuje tym, że akt ten nie powinien wpływać na zmianę układu funkcjonowania rynku pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację i rozwój regionalny.

4. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia będzie przedmiotem konsultacji społecznych, tj. zostanie przekazany do stowarzyszeń, związków i organizacji skupiających przedstawicieli wielu branż zainteresowanych problematyką kas rejestrujących.

Równoległe ze skierowaniem do uzgodnień międzyresortowych projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (www.mf.gov.pl), zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 5 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

5. Źródła finansowania

Wprowadzenie w życie regulacji zawartych w projekcie rozporządzenia nie jest związane z powstaniem nowych tytułów finansowania nakładów.